

13 ҚАЗАН
СЕЙСЕНБІ

2015 жыл
№154 (19042)

ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСТЫҚ ГАЗЕТИ

www.syrboyi.kz

ЖАҢАҚОРҒАН КӨГІЛДІР ОТЫНҒА ҚОСЫЛДЫ

БІР АЙ ІШІНДЕ ОБЛЫСТЫҢ 4 АУДАН ОРТАЛЫҒЫ МЕН БАЙҚОҢЫР ҚАЛАСЫ ГАЗҒА ҚОСЫЛАДЫ

Өткен сенбіде облыс әкімі Қырымбек Көшербаев пен «ҚазТрансГаз-Аймақ» АҚ-ның бас директоры Ибдулла Сердиевтің қатысуымен Жаңақорған ауданында автоматты газ тарту станциясының ашылу салтанаты болды. Облыстағы 5 елді мекенді газдандыру инвестициялық жобасының аясында жүзеге асырылған бұл шараның басты ұйытқысы – «ҚазТрансГаз» компаниясы.

Осылайша, 25 мыңнан астам халқы бар Жаңақорған кенті көгілдір отынға қол жеткізді. Айта кетейік, елімізде алғаш рет бір ай ішінде облыстың бес елді мекені газбен қамтамасыз етіледі. Бұл жоба облыс әкімдігі мен «ҚазТрансГаз» АҚ арасында былтыр жасалған меморандумға сәйкес жүзеге асуда. Жаңақорған, Шиелі, Қазалы және Арал аудандары мен Байқоңыр қаласын газдандыруға қажетті қаражат бөлінгені белгілі. Ал облыстың қалған аудандары келесі жылы газбен қамтылатын болады. Осы жұмыстарға қажетті 16 млрд теңгені Еуропалық қайта құру және Даму Банкі инвестициялайтын болды.

Аудан орталығынан 7 шақырымдағы «Бейнеу-Бозой»

Шымкент» магистральды газ құбырынан бөлек 2 үлкен газ тарту және 27 шағын пункттері орналастырылды. Бұл – аудан орталығының халқы таяу күндері-ақ көгілдір отынның рахатын көре алады деген сөз.

Аудан орталығына газ жіберу салтанатында облыс әкімі сөз алып, тұрғындарды осы бір тарихи сәтпен құттықтады.

– Елбасының елді мекендерді көгілдір отынмен қамтамасыз етуге басты назар аударуды тапсырғаны белгілі. Бұл – соның жемісі. Жал-

пы алғанда, облыста әлеуметтік мәселелер тиімді шешіліп келеді: «Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистральді газ құбыры және «Батыс Еуропа-Батыс Қытай» халықаралық автокөлік жолы салынды. Газды аудан орталықтарына жеткізетін құбырлары салынып бітті. Жаңақорғандықтар үшін шешімін таппаған күрмеуі қиын мәселе ауысу болатын. Су құбырлары салу жобасы 2016-2018 жылдары жоспарланғанымен, біз жұмысты биыл бастай беруге шешім қабылдап, алғашқы 200 млн теңгені

бөлетін болды. Енді жақын арада жұмыс басталады. Осылайша, рет-ретімен халықтың тіршілігі үшін қажетті мәселелерді шеше береміз, – деді облыс әкімі.

Тұрғындар атынан аудандық ардагерлер кеңесінің төрағасы Зи-

набдин Шермағанбетов алғысын білдірсе, салтанатты жиын соңынан аймақ басшысы көгілдір отын келіп, оны пайдалана бастаған отбасыларға кіріп, қуаныштарымен бөлісті. «Көгілдір отынның келуі біздің отбасымызға айтарлықтай қаржылық жеңілдік пен тазалық

алып келеді. Оны ұқыпты пайдалануға тырысамыз. Осы қамқорлықтарыңыз үшін Елбасыға, осы жұмысты мерзімінен бұрын жеткізіп берген мекемелерге алғысымыз шексіз, – деп қуанышын бөлісті аудан тұрғыны Ғазиза Әбдіқалықова.

Айта кету керек, келесі аптада Шиелі мен Қазалы аудандары орталықтарын газдандыру басталады, одан кейінгі кезекте Арал және Байқоңыр қалалары тұр.

Нұрмахан ЕЛТАЙ.
Жаңақорған ауданы.

ТАРАЗДАҒЫ ТОЙҒА ТАРТУ

Биыл Қазақ хандығының 550 жылдығына орай Астана қаласында басталған мерекелік шара қазан айының 8-9 жұлдыздарында Тараз қаласында қорытындыланды. Онда түрлі іс-шаралар ұйымдастырылып, мереке жоғары деңгейде аталып өтті.

Мерейтой аясында Қызылорда мен Қостанай облысы Қазақ хандығының 550 жылдығына орай Тараз қаласындағы «Қарахан баба» кесенесінің аумағына абадтандыру жұмыстарын жүргізіп, шағын сәулеттік нысандардың бейнелері орнатылды. Онда Сыр елінің символына айналған қобыз және құмыра секілді бейнелер орын алды. Ал облыстық филармония аталған шарала Тараз қаласының «Ұлан» стадионында Қазақ хандығының 550 жылдығына арналған үлкен мерекелік концерт қойды. Онда Сыр елінің белгілі жыршы-термешілері мен өнерпаздары өнер көрсетті. Жиенбайдың жырбастауы, Нартайдың термесі көпшілікті толғандырды. Сондай-ақ, Әзілхан Максатбаев, Сәрсенбай секілді жыраулардың ізін жалғастырушы Майра Сәрсенбаева, Шолпан Біімбетова және Нартай жыр мектебінен Нұртілек Ахтаев, Бисенбек Төлеубаевтар жыр-термелерді нақышына келтіре орындады. Сонымен қатар «Ақмешіт» фольклорлық, «Томирис» би ансамбльдері мен «Тұран» триосы және жеке орындаушылардың өнерін жиналғандар қызыға тамашалады. Түрлі ұлт өкілдерінің ұлттық әндері шырқалып, білері де сахналанды.

Концерт соңында тұрғындар мен той қонақтары өнерпаздарға алғыс айтып, жылы лебіздерін білдірді.

С. АДАЙБАЕВА.

• КӨРКЕЙТУ АЙЛЫҒЫ

ТАЗА ҚАЛА ҮШІН

Бүгінде таза қала қалыптастыру мақсатында аймағымызда тазалық жұмыстарына ерекше көңіл бөлініп отыр. Осыған орай 10 қыркүйек пен 10 қараша аралығы тазалық айлығы болып жарияланып, әр сенбіде облыста санитарлық тазалық, көркейту-қоғалдандыру жұмыстары жүргізіліп келеді.

Сенбі күнгі осындай шараға облыс әкімі Қырымбек Көшербаев та көпшілікпен бірге қатысты. Аймақ басшысы «Тағзым алаңына» арша ағашын отырғызды. Облыс, қала әкімдігіне қарасты басқармалар мен бөлімдер және жеке кәсіпкерлер де тазалық жұмыстарының ортасынан табылды.

Айта кетейік, осы жолғы сенбілікке 2000-нан аса қызылордалық атсалысқан. 23 техника жұмылдырылып, 162 текше метр қоқыс шығарылды. Ал бұған дейінгі тазалық жұмыстарының нәтижесінде 27 мың 180 метр арық жүйелері тазаланып, шамамен 457 текше метр қоқыс орталық полигонға жеткізілген.

М.ҚОЖАХМЕТОВА.

• М.ШОҚАЙ – 125 ЖЫЛ

АЛАШТЫҢ АЛЫП ТҰЛҒАСЫ

Кеше Қорқыт Ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университетінің Студенттер сарайында «Мұстафа Шоқай – Алаштың алып тұлғасы» атты республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция болып өтті. Оған Астана мен Алматы қалалары және басқа өңірлерден келген тарихшылар мен саясаткерлер, жазушылар мен қоғам қайраткерлері қатысты.

Конференция қонақтары пленарлық отырыс басталар алдында университеттің ғылыми-техникалық кітапханасының тақырыптық көрмесімен және М.Шоқайдың өмірі мен тұлғасына арналған облыстық мұрағат стенділерімен танысты. Стенділерде Шоқайдың 1902 жылы Ташкент ерлер гимназиясына, содан кейін Санкт-Петербург мемлекеттік университетіне түскен кездегі құжаттары көшірмелері және Тифлисте, Стамбулда, Парижде эмиграцияда болған кездегі қолжазбаларының көшірмелері бар. Бұл құжаттар елімізге «Мәдени мұра» бағдарламасы аясында жеткізілген. Ал кітап көрмесінде М.Шоқай еңбектерінің 12 томдық кітаптары қойылған. Бұл кітаптарда Шоқайдың макалалары мен жазбалары топтастырылған. Оны құрастырушы – профессор Көшім Есмағамбет. Алғашқы томы 2012 жылы жарық көрсе, соңғы томы өткен айда басылып шыққан. Көрмеде сондай-ақ Ақайдар Ысымұлының «Түркістан үшін» және «Мұстафа жолы» атты кітабы қойылған. Аталған кітаптарды құрастырушылар конференцияға қатысушыларға жасалған жұмыстар жайлы әңгімелеп берді.

“ӨЗДЕРІҢ БІЛЕР НАРТАЙМЫН”

Биыл Сыр жұртшылығы ақын, әнші-композитор Нартай Бекежановтың 125 жылдығын ерекше атап өтуде. Оның шығармалары халық поэзиясы тарихындағы суырыпсалма, төксе ақындық, әншілік, жыршылық, композиторлық қасиеттерді айқындай түсетін бізге қалған мол мұралардың бірі. Соның негізінде бүгінде қазақтың дәстүрлі ән өнерінде Нартай мектебі қалыптасып, ұрпақтары әндерін әуелете шырқап жүр. Кеше А.Тоқмағанбетов атындағы мәдениет үйінде «Өздерің білер Нартаймын» атты республикалық байқау болып өтті.

Өнер байқауының салтанатты ашылуында облыс әкімі Қырымбек Көшербаев шараның маңыздылығына тоқталды.

– Ән өнерін мұхитқа баласак, біздің Сыр өнерінің әншілік мектебін сол мұхиттың аса қуатты, ерекше жылы ағысы деуге болады. Сол мектептің әні әсем, рухы биік, ішкі иірімі терең, қайталанбас қолтаңбасы бар біртұар тұлғасы – Нартай Бекежанов. Халқы қадрлалған, мамандар мойындаған Нартайдың өнері сан ұрпақ сусындап, жас өнерпаздар бас иетін қоюар бұлақ тәрізді. Сырдың

жағасында туып, Ұлы дала еліне ән озырған сандақ әнші қандай құрметке болмасын лайық тұлға. 9 жасында ән мен жырға құмартқан Нартай 15 жасында атакты ақын әрі әнші Тайжан Нұрмағанбетовпен кездесіп, содан үлгі алады. Сырнайға, домбыраға қосылып ән шырқап, қобыз бен собызғы тартатын Тайжан ақын жас Нартайға өзінің ақындығы мен әншілік өнегесін шын ықыласымен ұсынып, ұстаздың шәкіртке сыйлар

аманатын, ғажап өнерін сыйлаған. Тума талантымен бүкіл қазақ даласын әнге бөлеген нар тұлға көзі тірісінде-ақ зор құрметке ие болып, өз заманында лайықты бағаланды. Қазір ақынның туған ауылы, ондағы білім ошағы, Қызылорда қаласындағы, Шиелі ауданы орталығындағы көшелер, облыстық қазақ музыкалық драма театры Н.Бекежанов есімімен аталады. Ең бастысы, бүгінде Нартай мектебі қалыптасып, жас өнерпаздардың

Нартай мақамына, әншілігіне деген ықыласы азайған емес. Бұл оның талантының қуаттылығын, өнерінің өміршеңдігін білдіреді. Бүгінгі байқау сол Нартайануды жалғастырудың бір шарасы деп білеміз, – деді аймақ басшысы.

Байқауда еліміздің түкпір-түкпірінен 22 талапкер сыныға түссе, оның тоғызы Сырдың тумасы. Олар шарт бойынша өз өңірінің және Н.Бекежановтың шығармашылығынан бір ән орындады. Қазақтың қара домбырасының үні мен сырнайдың сыңғырлаған сазын сағынған сыр жұртшылығы қатысушылардың өнеріне ерекше қол соғып, ықыластарын білдірді. Ал олардың өнеріне ҚР Еңбек сіңірген әртісі, профессор Шахмардан Әбілов төрағалық еткен қазылар алқасы баға берді.

Сайыс қорытындысы бойынша «Ән еркесі Нартай» номинациясымен Алматы қаласынан келген Макпал Белгібай марапатталса, бас жүлдені Қызылорда облысы Шиелі ауданынан бәйгеге қосылған Мұхамедәлі Бекпейісов иеленді. Бұдан өзге екінші орын – екі, үшінші орынға төрт қатысушы лайық деп танылды. Жеңімпаздардың барлығы қаржылай сыйлықтармен марапатталды.

Мәдір ТОҚТАСЫҢҚЫЗЫ.

МҰСТАФА ШОҚАЙ МЕН НАРТАЙ БЕКЕЖАНОВТЫҢ 125 ЖЫЛДЫҚ МЕРЕЙТОЙЛАРЫ АЯСЫНДАҒЫ «АЛТЫН КҮЗ – 2015» МЕРЕКЕЛІК ШАРАЛАРЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ

Шиелі ауданы, 13 қазан 2015 жыл
«Көрнекті тұлға – Мұстафа Шоқай» атты облыстық жазба ақындар мүшайрасы. Сағат 10.00. Шиелі ауданы, Сұлутөбе ауылдық мәдениет үйі.
Сұлутөбе ауылдық мәдениет үйінің және М.Шоқай бюстінің ашылу рәсімі. Сағат 12.30. Шиелі ауданы, Сұлутөбе ауылдық округі.
«Тәуелсіздік жаршысы – Мұстафа Шоқай, қазақтың сал-серісі, ақын Нартай» атты республикалық ақындар айтысы. Сағат 15.00. Шиелі кенті, Салтанат сарайы.
О.Бодықовтың «Нартай» спектаклі. Сағат 19.00. Шиелі ауданы, Нартай ауылдық мәдениет үйі.

14 қазан 2015 жыл
М.Шоқай ескерткішіне гүл шоқтарын қою. Сағат 9.00. М.Шоқай орталық алаңы.
Ауылшаруашылық өнімдерінің жәрмеңкесі. Сағат 9.30. Шиелі кенті, Ы.Жақаев көшесі.

«Алтын дән, қызыл қырман, ән думан» атты театрландырылған қойылым және республикалық ақындар айтысының ақтық сайысы. Сағат 10.00. Иманжүсіп атындағы орталық стадион.
«Алтын күз-2015» мерекесіне орай сала үздіктері мен республикалық ақындар айтысының жеңімпаздарын марапаттау. Сағат 10.30. Иманжүсіп атындағы орталық стадион.
Қазақстан эстрада жұлдыздарының әншашуы. Сағат 11.00. Иманжүсіп атындағы орталық стадион.
Республикалық ат бәйгесі. Сағат 15.00. Аудандық ипподром.
Қазақстан эстрада жұлдыздарының Гала-концерті, мерекелік оташуы. Сағат 19.00. Шиелі кенті, орталық стадион.

Ұйымдастыру алқасы.

Қызылордалықтарды таза ауызсумен жабдықтау мәселесі күн тәртібінен түскен емес. Қазір «Қызылорда қаласындағы ауызсу және кәріз жүйелерін, ғимараттарын қайта жаңғырту және кеңейту» жобасы негізінде «Степ» су тоғанының құрылысы жүргізілуде. Мердігер мекеменің басшылары жұмыстың 95 пайызы аяқталды дейді. 22 дана су бұрғылау ұңғымалары мен 22 шақырым су жүйесі тартылуда. Су тоғанының жалпы құны 2 млрд 600 млн теңгені құрайды.

«Степ» бас су айдау алаңында болған облыс әкімі ұңғыма бұрғылау жұмыстарымен танысты. Құрылыс жұмыстарымен айналысып жатқан «Мелиоратор» ЖШС басшысы Бердібек Мыханов желтоқсанның бірінен бастап қалаға таза ауызсу жеткізетінін мәлімдеді. Осы уақытқа дейін биологиялық тазартудан өткен дария суын ішіп жатқан қалалықтар үшін бұл үлкен жаңалық. Тұрғындар енді жаңа су торабынан алынған скважина суын ішетін болады. Бас су айдау алаңындағы насос станциялары мен бірнеше жылыға төзімді су сорғылары Еуропадан әкелінген сапалы дүниелер.

– Бас су тоғанынан бастап, «Степ», «ҚІБ», «Сисенбаев», «Мерей» су тоғандарына жаңғырту жұмыстарын жүргізіп келеміз. Осы 3 жылдық

енбегіміздің жемісін желтоқсан айында көреміз бе деп отырмыз, – деді Бердібек Мыханов.

Қала халқын сапалы сумен қамтамасыз ету жұмыстары келесі жылы да жалғасады. Әзірге жоспар жыл соңына дейін тұрғындардың 78 пайызын таза ауызсумен қамтамасыз ету көзделген.

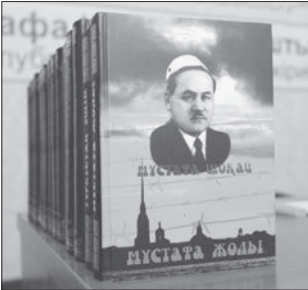
Қызылорда қаласының су жүйесін жаңғыртуға соңғы 3 жылда 10 млрд теңгеге жуық қаржы жұмсалған. Демек, талай жылдан бері қордаланып калған бұл проблеманың шешімін табатын күн де алыс емес.

Облыс орталығындағы көпсалалы 200 төсектік балалар ауруханасының құрылысы қаржылы жүріп жатыр. Аймақ басшысына есеп берген «Дәнекер» ЖШС төрағасы Әбдімәжит Жансақалов, құрылыс жұмыстарының 40 пайызға біткенін, келер жылдың желтоқсанында толықтай пайдалануға берілетінін айтты. Бес қабатты аурухана 4 корпусқа бөлінген. Облыстағы ең ірі 20 нысанның біріне саналатын аурухана құрылысында 300-ге жуық құрылысшылар жұмыла еңбек етеді.

Аймақ басшысы құрылыстың сапасына аса мән беріп, нысанды мерзімінен кешіктірмеуді тапсырды.

Нұрбек ДӘУРЕНБЕКОВ.

АЛАШТЫҢ АЛЫП ТҰЛҒАСЫ

«Ұлы тұлғаларын білмейінше, бірде-бір дәуірді дұрыстап тану мүмкін емес. Адам тарихының айнасынан біз тарих көшінің жүрiсін ғана аңдап қана қоймаймыз, рухын, тынысын сезінеміз. Біздің ұлы қандастарымыз өмірлерін қып, шыбын жандарын шүберекке түйіп, біздің тәуелсіздігімізді жақындата түскен... Сондықтан халқы мен елінің алдындағы өздерінің перзенттік парызын айқын да анық түсінген, қандай қиын-қыстау жағдайда да оны адал орындаудан жалтармаған адамдар қай дәуірде өмір сүрсе де, дәйім өз жұртының нағыз азаматы болып қала берген. Тарихтың қай кезеңінде болсын, олар өз ұлтының бетке ұстар мақтанышы болып келген».

ҚР Президенті Нұрсұлтан Назарбаев.

Зиялы қауымның басын қосқан айтулы шараны облыс әкімі Қырымбек Көшербаев ашты.

– Елбасымыз Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев Тәуелсіздіктің ең алғашқы жылдары өткенді тану, тарихты терең пайымдау, оған әділ баға беру үлкен парасаттылық пен жауапкершілікті талап ететін, өткендердің қадірін білу, олардың арман-мүдделерін жағастыру біз үшін адамгершілік парыз ғана емес, қоғамдық дамудың ілгері басыуының негізгі алғы шарттарының бірі деп атап көрсеткен болатын. Осы ұстанымды басшылыққа ала отырып, өткенімізді тереңірек тануға, тарихи тұлғаларымызды ұлықтауға арналған талай бастамалар көтеріп, игі шараларды іске асырып келеміз. Соның арқасында кеңестік дәуірде атын атап, шығармаларын оқуға

деректерді жинауға тапсырма берді. Осы ретте М.Шоқайдың да шетелдегі мұрағаты елге оралды. Жарының, саяси серіктерінің естеліктері жарық көрді. Мұстафа Шоқай есімі тарихи оқулықтарға енгізілді. Фильмдер түсірілді. Астана, Алматы қалаларында көшелерге аты берілді. Облыс әкімі осы ретте Шоқайдың туған жерінде осындай игі шаралар іске асырылғанын атап өтті.

«Мұстафа Шоқай философиясы» атты баяндама жасаған ҚР ҰҒА академигі, философия ғылымдарының докторы, ҚСәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университетінің профессоры Досмұхамбет Кішібеков М.Шоқайдың өмірі оңай болмағанын, қарама-қайшылыққа толы болғанын жеткізді. Бірақ шындық жеңді, өмір көрсетті, тарих ақтап

Соғыстан кейінгі тың игеру кезеңі, Хрущевтің кейбір аймақтарды қайта бөліске салуы соны айғақтайды. Сонымен бірге, Мұстафа Шоқай кеңестік үкіметтің оң істерін де бағалай білгені. Ол Шоқайдың Қазан төңкерісінің 16 жылдығына арналған мақаласында айтқанын.

Мұстафатануда, оның еңбектерінің бүгінгі күнге аман-есен жетудің ең бірінші Шоқайдың жары Мария Яковлевнаның еңбегі зор делі өз сөзінде жазушы, Т.Жүргенов атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясының профессоры, Дүниежүзі қазақтары қауымдастығы төрағасының орынбасары Сұлтаналы Балғабаев. Ол сонымен бірге Шоқай есімінің ақталуы жолында алғашқылардың қатарында жазушы Әнуар Әлімжанов, ғалым Әбу Тәkenов сол секілді

тыйым салынған қаншама тарихи тұлғаларымыз ортамызға оралды. Жадымызды жаңғыртып, танымымызды өзгертті. Кеше ғана Елбасы бастап, бүкіл халық болып қолдап, мемлекеттігіміздің 550 жылдық тарихи тағылымына ден қойдық. Ұлттың рухы көтерілді, елдің мерейі тасыды. Тәуелсіздік жылдары дүниеге келіп, бүгінде ат жалын тартып мінген жас ұрпақ осы тағылыммен сусындап, жана өріске биіктеп барады. Біздің тарихымыз әлемдік өркениетке тыныан қосылып, адамзаттық құндылықтарды қазақы өрнекпен толықтыру үстінде. Қазақстанның тұңғыш Президенті өзі бастап, кемелденіп келе жатқан халқымыздың азаттық тарихы уақыт өткен сайын тамырын тереңге тартып, жана биіктерді бағындыруда. Осы орайда, Алаштың ардагер ұлы, түркі әлемінің көсемі Мұстафа Шоқайдың 125 жылдығына арналған бүгінгі ғылыми-тәжірибелік конференцияның маңызы ерекше деп ойлаймын. Сырдың бойында дүниеге келіп, әлемдік саясатта айтулы тұлғалардың қатарына қосылған Мұстафа Шоқайдың тағдыры ары-бергі қазақтың қайраткерлерінің ешбіріне ұқсамайтын ерекше тағбиі құбылыс. Тіпті оның күрескерлік жолы өз замандастары Алаш арыстарынан да алабытен болды. Қазақ халқының азаттық жолында алаштықтармен идеялас болғанмен, өз максатын кең шалқарға сілтеп, бүкіл түркі жұртының бүтіндігін тү етіп көтерді. Және сол жолдағы ашық айкаста аянбай күресті. Кенес үкіметі орнап, азаттық теңдік деген ұран көтерілген саясат жүргізілгенмен де, М.Шоқай алдауға түскен жоқ. Күрескерлігіне салып, эмиграцияға кетті. Осылайша, Еуропа орталығы Парижде саяси баспана тапқан қазақтың алғашқы зиялысы болды. Шетелде тұрып, қазақтың тәуелсіздігі үшін майдан ашқан, ондағы түрік зиялыларының газетін басқан, журнал шығарып аяқтқ демі қалғанша күресіп өткен бірегей тұлғаға айналды, – деген Қырымбек Елеуұлы өкінішке орай, кешегі қоғамда оның атын айтуға тыйым салынған кезең болғанын еске салып өтті. Тәуелсіздік орнағаннан кейін Елбасы тарихи тұлғаларымыз туралы

шықты. Ғалым өз сөзінде тарихтың екі қыры болатынына тоқталды. Оның біріншісі болған оқиға. Екіншісі, сол тарихқа көзқарас жасау, сол тарихты талдау. Шоқайға қатысты тарихтың осы екі жағы да болашақта терең зерттелетініне сенетінін жеткізді. М.Шоқайдың үш қырына назар аудару қажеттігін айтты. Біріншісі – оның біздің ата-бабаларымызға тән ерлігі. Екіншісі – көрегендігі. Үшіншісі – табанды қайраткерлігі. Ол өте тәуекелшіл, өте сенімді, рухын мықты ұстай білген, келешекке сол рухы арқылы жетем деген мақсат қойған. Оның мақсаты бүкіл халқын, елін бостандыққа жеткізу еді. Ол үшін бүкіл түркі халқының ауызбіршілігі бір жерден шықса сонда ғана жеңіске жетеміз деді. Бостандыққа жету үшін бірігейлік деген ұран көтерді. Түркия Шоқайды құшақ жая қарсы алғанымен, әлемдік трибуна қажеттігін сезініп, Еуропа орталығы Парижге қоныстанғанын атап өтті. Ешбір қаражаты, сүйеуі жоқ болса да өзінің күші-қайратына сеніп, халқына әлемдік трибунадан қызмет етуге бел байлады.

Р.Сүлейменов атындағы Шығыстану институтының бас ғылыми қызметкері, тарих ғылымдарының докторы, профессор Көшім Есмағамбет Мұстафатанудың деректемелік негізі жайында баяндама жасады. М.Шоқайдың өмірі мен жанқиярлық қызметін, шығармашылық мұрасын зерттеп-зерделеу біздің парызымыз деген профессор Мұстафатанудың негізі Түркияда қаланғанын айтты.

Алаш арыстарының бірі – Сұлтанбек Қожановтың Мұстафа Шоқаймен тығыз байланыста болғаны туралы конференцияда Халықаралық Түркі академиясының ғалым-хатшысы, филология ғылымдарының докторы Амантай Шәріп кенінен баяндап өтті. Бұл байланыс Шоқай эмиграцияға кеткенінің өзінде үзіліп қалмаған.

Конференцияда Қазақ гуманитарлық заң университетінің профессоры, саяси ғылымдарының докторы Әбдіжәліл Бәкір М.Шоқайдың Кенес үкіметінің патшалық Ресейдің отаршылдық саясатты жалғастырушы ретінде танып-білудегі көрегендігін жеткізді.

қазақ қаламгерлері болғанын жеткізді. Сонымен қатар Әбділда Тәжібаев, Жабайхан Әбділдин, Манаш Қозыбаев, Бейбіт Қойшыбаев, Мәмбет Койгелдин, Базарбай Атабаев, Оналбек Сәпиев және басқалар Елбасына ашық хат жолдаған.

Конференцияда ҚР Журналистер одағының мүшесі Әмірхан Бәкірұлы және «Мұстафа Шоқай» қорының президенті Базарбай Атабаев ұлы тұлғаның есімін ұлықтауда жасалған жұмыстардың маңызы зор екенін жеткізді.

Жалпы конференцияға қатысушылар Шоқай туралы көптеген тың деректерге қанықты. Мысалы, Шоқайдың «Иш Түркістан» журналын шығарғаны белгілі болғанымен, «Түркістан» атты журналдың алты нөмірін шығарғаны бұрын белгісіз болып келген еді. Сондай-ақ, неміс тұтқынынан ортаазиялық ұлттар өкілдерін сөзге жұмыстарымен қатар, өлімге кесілген сексен грузинді ажалдан арашалап қалған. Бұл деректерді естіген грузиндердің зиялы қауымы Шоқай тұрған үйге естелік тақта орнатты. Сонымен бірге, Шоқай қазақ эмиграциялық журналистикасының негізін салушы ретінде танылады. Конференцияда сөз сөйлеушілер тарапынан бірқатар ұсыныстар да айтылды. Солардың қатарында Қызылорда қаласында ескерткіш орнату, сондай-ақ Шоқай орталығын құру туралы ойлар бар.

Конференцияның пленарлық мәжілісін қорытындылаған облыс басшысы М.Шоқайдың ортамызға оралуы ең бірінші Тәуелсіздікке не болармыздың, содан кейін Елбасымыздың сарабал саясатының арқасында болып отырғанын атап өтті. Облыс орталығында ұлы тұлға атында мектеп бар екенін айтап Қырымбек Елеуұлы бюджеттен арнайы қаржы бөлініп, ескерткіші жасалуда еді. Ал Мұстафа Шоқай орталығы Қорқыт ата атындағы университетте ашылатын болады. Осындай басқосу Астана қаласында да өтеді.

Конференция жұмысы түстен кейін секциялық бөлімдерде жалғасын тапты.

Ыдырыс ТӘЖІҰЛЫ.

Мұстафа Шоқай – қазақ халқының данышын тұлғасы. Сыр өңірінде өтіп жатқан іс-шаралар ұлы қайраткердің қадіріне жеткеніндей белгісіз іспетті.

Расында, алып азаматтың өнегелі өміріне біз, Қазақстан жұртшылығы енді ғана терең бойлап жатқандай әсерде тұрмыз. Ал шетел болса, Мұстафа Шоқайдың тарихи тұлғасын, түркі жұртына жанашырлығын, гуманистік қасиетін ертеден таныған. Түркияда, Францияда, Германияда оны халықаралық деңгейдегі саясаткер әрі журналист адам ретінде біледі. Ештен кеш жақсы. Себебі, кеңестік кезеңде Мұстафа Шоқайдың есімін айту қалымыстан паранар еді. Елеусіз қалды. Ал Тәуелсіздік алғанмызға 24 жыл болды десек, осы уақыт ішінде Мұстафа Шоқайдың мерейтойын үлкен деңгейде бірінші рет атап отырмыз. Құдайға шүкір!

Бір анығы мынау: Мұстафа Шоқайды тану – қазақ халқының болмысын, болашағын тану деген сөз. Бүгінгі заманда осы көзқарасты елдің санасын бұзатын өзге пайымдардан ажыратып алуымыз қажет. Қарап отырсам, қазір жас ұрпақтың алдында қай тұлға болмасын «батыр», «қайраткер» деп аталып жүр. Кенес үкіметін қолмен жасағандар да, Алашорда автономиясын құрғандар да, олардың көзін құртқандар да жақсы. Кімнің кім екенін білмейміз. Біздің миымыз қазір қойыртып. Осылардың ішінен Шоқай сынды алыптарды ажыратып алуымыз керек. Өйткені, Мұстафаның мағыналы ғұмыры мен мәнді сөздері кеңестік пайымдардан ажырауымызға сенгітін тигізеді. Сондықтан, бүкіладамзаттық құндылықтармен үндесін

жатқан Тәуелсіз Қазақстанның құндылықтарынан айырмауымыз керек. Бұл – Мұстафа Шоқайдың көкесінен арман-мақсаты. Бүгінгі жастарды осы қалпықа салып, тәрбиелесек, біздің тәуелсіздігіміз баяндай болады. Жастардың санасы оянса, мәңгі тәуелсіз ел атанады. М.Шоқай: «...Бәріміздің құбылмайымыз өзіміздің атажұртымыз, өлкеміз Түркістан болмақ. Түркістан үшін алу, Түркістан үшін жан беру бәрімізге бір мақсат, бір киелі міндет болмақ. Мұны ұмытпау керек. Түрік халқы – батыр халық, түрік халқы – арыстан, ер халық. «Кімнен таяқ жегендері, біздің түріктің баласы. Алдыран жүрген дұшпанды аузынан аласы». Бұл нақыл сөзді ұмытпауымыз керек. Бәріміз бір болсақ, біздің жеңбейтін жауымыз болмайды. Мақсатымызға жетеміз, онысз біздің күніміз жоқ. Мұны ұмытпау керек», – деп, жастарға жауапкершілік үшін жүктеп отыр. Сол себепті, жастар осындай данышын адамды үлгі етіп, үлкен істерді орындауға жігерленуі керек.

Толент ӘБДІК, жазушы, Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты.

1990 жылы мамырда «Ана тілі» газетіне М.Шоқайдың саяси көзқарастарын терең айшықтамай, ғұмырбаяны мен еңбектері төңірегінде нақты деректер келтіре отырып, материал берді. 1990 жылдың аяғында «Қазақ әдебиеті» газетінде М.Шоқайдың саяси портретіне айрықша тоқталып, көлемді мақала жарияланды. Оған кейін жазушы Әнуар Әлімжанов қалам тербеді. Сен қозғалды, зерттеулер бірінен соң бірі шығып жатты. Алаш қайраткерінің есімі елге танылды. Алайда, мемлекеттік деңгейде ресми танылуы кемшіндеу. Десек те, 125 жылдық мерейтойы бұл оқиқыстың орнын толтырады деп ойлаймын.

Қайран Мұстафа Шоқайұлы, елі үшін қабырғасы қайысқан Ұлы Түркістандық, сонымен бірге ақсап білімпаз да зиялы Еуропалық атанған асыл жан! Сондықтан, бұл кісінің жүрек жұтқан ерен еңбегін біз әділ бағалай білуіміз керек. Өз отандастарымызға, әсіресе өзге ұлт өкілдеріне де оның гуманистік көзқарастарын, өмір жолын

1917 жылы Ақпан төңкерісінен кейін Патшалық Ресей құлаған тұста көптеген ұлттар автономиясын жариялады. Соның бірі – Мұстафа Шоқай басқарған Түркістан мұхратияты. Қазан төңкерісінен кейін осылардың барлығы жанышталды, ал басылары шетелге кетуге мәжбүр болды. М.Шоқайдың ұлы тұлға екендігін қатар жүрген мемлекет, қоғам қайраткерлері көзінің тірісінде-ақ мойындаған. Украина Халық Республикасының бұрынғы сыртқы істер министрі А.Шульгиннің М.Шоқай қайтыс болғаннан кейін: «Егер Түркістан тәуелсіздік алып, М.Шоқай тірі болса, ол Ісқандархал Неру, Ататүрік сияқты қайраткер болар еді» дейді. Тағы бір сөзінде: «Заман өзгеріп, қалпына келгенде Мұстафа Шоқайға Ташкентте, не Петровскіде ескерткіш қойыла ма, жоқ па, білмеймін. Бірақ өз елінің тәуелсіздігі үшін күрескен Шоқайға өз халқының жүрегінен мәңгілік ескерткіш орнатылатынына сенімдімін» деген. Биылғы мерейтой сәтіне іс-шаралар тарихи тұлғаның халық жүрегінен оянып тұрып орны алғанына белгісіз.

Сонымен қатар, жұрттың М.Шоқай жөнінде пайымдап жүргені 1999 жылы жарыққа шыққан екі томдық еңбек. Күні бүгінге дейін соның деңгейінде зерттеу жүргізілді, түсінік қалыптасты. Сол еңбектерді түпнұсқасымен салыстырып көргенімде, көптеген бұрмаландырылған болғанын анықтадым. Мұндайға жол бермеу үшін және Мұстафа Шоқайдың мұрасын сақтап қалу үшін түпнұсқа еңбектер жинап, 12 томдық шығарды. Бұл еңбек біз үшін аса құнды және оны құрастыру оңай болған жоқ. Кітапта М.Шоқайдың өмірі мен қызметі, еңбектері, эпистолярлық мұрасы толық берілген. Күні бүгінге дейін беймәлім болып келген мақалалары табылды. Париждегі Шығыс тілдері мен өркениеттері институтының кітапханасын, Түркияның, Ресейдің, Әзбекстанның, Англияның, Қазақстанның, Польшаның, Америка Құрама Штаттарының, Ұлыбритания мен Грузияның мұрағаттары мен кітапханаларын, сирек қолжазбалар сақтатқан қорларын ақтарып. 2012 жылдан шыға бастаған ұлы күрескердің көптомдық шығармаларының толық жинағы азаттық аңсаған Алаштың асыл азаматының туғанына 125 жыл толған мерейтойы

Сыр бойынан атақ-даңқы алты Алашқа тараған небір асыл азаматтар түлеп ұшқан. 125 жылдық мерейтойы салтанатпен өтіп жатқан Мұстафа Шоқай есімі ел есінде мәңгі сақталатын осындай тарихи тұлғалардың алдығы қатарынан орын алады.

Мұстафа Шоқайдың ұлт-жұды қайраткер ретіндегі тұлғасы шетелдегі қазақтар мен шетелдік зиялы қауым арасында ерекше танымал. Ал халықаралық дәрежедегі мұндай танымалдылыққа көтерілген тарихи тұлғалар бізде өте сирек.

Дегенмен, М.Шоқайдың өз Отанымен қайта табысып, мұраларының жұртшылыққа жетуі оңай болмады. Еліміз тәуелсіздік алған тоқсаншыны жылдардың басына дейін Мұстафа Шоқай туралы анық айтқанын да, жазылған да жоқ. Көрінісіне, бұл мәселеге қарсылық жән бой көрсетіп тұрды. Міне, осындай жағдайда М.Шоқайдың есімін елге танытуда тарихшы ғалым Әбу Тәкенов, жазушы және қоғам қайраткері Әнуар Әлімжанов алғашқылардың бірі болып елеулі еңбек етті. Сондай-ақ Қызылорда облысынан құрылған «Мұстафа Шоқай» қоры басылылары және жергілікті қаламгер-журналистер, зиялы қауым өкілдері де зор еңбек сіңірді.

Бұл мәселеге біз қызмет ететін Дүниежүзі қазақтары қауымдастығы да атсалысқанын айта кету керек. Тәуелсіздік алғаннан кейін көп ұзамай, яғни 1992 жылдың қыркүйек айында Алматыда Әлем қазақтарының тұңғыш құрылтайы өтті. Отызға жуық елде тұратын қазақтардың өкілдері жиналған құрылтайда Дүниежүзі қазақтары

танытқанымыз жөн.

Мұстафа Шоқай – соңғы демі біткенше халық үшін жұмыс істеген адам. Өмірі сыртта өткеніне қарамастан, ол елдегі оқиғалардың барлығын жеті бақылап отырды. Азаттық қозғалысының теориясын жасаған, соны талдай білген Мұстафа еуропалық басылымдармен қатар, «Иш Түркістан», «Иени Түркістан» журналдарының бетінде де отандастарының өзекті мәселелерін үзбей көтерумен болды.

Репрессия кезінде жазықсыз жазаланған арыстарға жаны ашыл, оны да жазып отырды. Бұл ретте Мұстафа Шоқай С.С.Кожанов, Т.Рысқұлов, С.С.Сүлейменов, С.Менделеевтердің, кеңестік баспасөз жазғандай, «Қазақстанды кеңестік Ресейден бөліп ажытуға тырысқан халық жаулары» болмағанын жазды. Сондай-ақ елдегі орын алмай жатқан кемшіліктерге «нағыз ұлт жауы – кеңес өкіметі жауапты», ал «нағыз халық жауы – нақақтан жазаланып жатқандар емес, кеңестік жүйені ойлап тауып, оны халыққа танып отырған адамдар» деді.

Жалпы, Мұстафа Шоқай болышевизм идеясының қазақ халқына қасірет әкелетінін о баста білді. Қазақ халқы 1917-1919, 1921-1923, 1931-1933 жж. үш дүркін жасанды ашаршылықты бастан кешті. Солардың салдарынан жалпы 4 миллион қазақ опат болды. Егер олар қырылмаса, табиғи өсімді есептегенде, олардың саны бүгінде 10 миллионнан асар еді. Бұлар әрине, жасанды ашаршылық еді. Мұны Мұстафа Шоқай «Болышевтердің аштық саясаты» деп бағалады сол заманда. Ол қазақтың қанын, салтын жойып, «бақыт» орнатқысы келгендерге қарсы шықты. Тәуелсіздік үшін күресті. Осыны бар білуі керек.

Бейбіт ҚОЙШЫБАЕВ, жазушы, шоқайтанушы.

қарсаңында тарту етіп отырмыз. Енді бұдан былай қалаң оқырман аңызға айналған тұлға туралы ақиқатқа көз жеткізетін болады.

Мұстафа Шоқай – тәуелсіздік үшін күрескен тұлға. Оның тәуелсіздік идеясы қай заманда да өміршен. М.Шоқай тәуелсіздікті ұлттың табиғи құқығы деп есептейді. Халық – дербес, азат өмір сүруге құқылы. Бұл Америкалық Тәуелсіздік декларациясы, Францияның Азаматтық құқықтар құжаттарында көрініс тапқан. Мұстафа Шоқай тәуелсіздікті осы тұрғыдан түсінді. Соның соң өз тәуелсіздігі үшін күресу жолын анықтады. Қандай мемлекет құру керектігін, қай елмен қандай қарым-қатынаста болуымыз керектігін де айтып кетті. Оның тәуелсіздігі отаршылдық идеяға қарсы бағытталды. 1929 жылы Мұстафа Шоқай: «Біз, Түркістан тәуелсіздігін жақтаушылар, еліміздің еркі үшін және жұртымыз Түркістанның бостандығын құтуы үшін күресеміз. Түркістандықтарға бұдан басқа жол болмаған. Қазір де жоқ және бұдан соң да болмайды. Бұдан кейінгі мұрат Түркістанда тұрп жатқан да, мәзәуіне жағынан да ұлттық болатын мемлекеттік құрылымға қол жеткізу болмақ, сонда ғана халқымыз өз жерінің нағыз қожасы бола алады» деген болатын. Міне, сол арманы туған халқының басына бақ болып қонды. Осындай азаттық үшін күрескен қайраткерді бүгінгі ұрпақ білуі тиіс, біліп қана қоймай, үлгі тұтуы керек.

Көшім ЕСМАҒАМБЕТОВ, Р.Сүлейменов атындағы Шығыстану институтының бас ғылыми қызметкері, филология ғылымдарының докторы, профессор.

қауымдастығы құрылып, оның Төралқа Төрағасы болып Қазақстан Президенті Нұрсұлтан Назарбаев сайланған еді. Осы құрылтайда Мұстафа Шоқайдың қазақ халқына сіңірген еңбегін лайықты бағалау мәселесі сөз болды.

Құрылтай өткеннен кейін де қауымдастық бұл мәселені назарда ұстайды. Бұл үшін Түркия, Германия және Франциядағы ағайындармен нақты байланыс орнаттық. Еліміздегі сөзсұзатар азаматтармен пікірлесіт. Нәтижесінде Мұстафа Шоқайдың мәселесін түбегейлі шешу үшін Елбасының қолдауына сүйену қажет екендігі айқындалды. Соған орай, Дүниежүзі қазақтары қауымдастығы мен «Мұстафа Шоқай» қоры бірлесіп, Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтың атына ашық хат жолдадық. Онда М.Шоқайдың тәуелсіз еліміздің тарихынан өзінің лайықты орын алуына қатысты мәселелер мемлекеттік деңгейде шешілуі керектігі жазылды. Хатқа Әбділда Тәжібаев, Мұхамеджан Қаратаев, Жабайхан Әбділдин, Әнуар Әлімжанов, Манаш Қозыбаев, Қабдеш Жұмаділов, Бейбіт Қойшыбаев бастаған зиялы қауым өкілдері қол қойды. Ашық хат 1993 жылы 5 қарашада «Қазақ әдебиеті» газетінде жарық көрді.

Хат Елбасының тарапынан лайықты қолдау тапты. Соның нәтижесінде бұдан кейін Мұстафа Шоқайдың қайраткерлік еңбегін жоққа шығаруға тырысқан кедергілер біржола тоқтатылды. Яғни, Мұстафа Шоқайдың өз халқының ортасына біржола қайтып оралуына Қазақстан Президенті Нұрсұлтан Назарбаевтың тікелей ықпалы болғанын айрықша атап айтуға тиіспіз. Міне, осыдан кейін елімізде М.Шоқайдың ғұмырбаянын, еңбектерін терең зерделеу жұмыстары басталды.

Сұлтаналы БАЛҒАБАЕВ, жазушы.

Дүниежүзі қазақтары қауымдастығы төрағасының орынбасары.

КҮЗДІҢ СЫЙЫ

Қоңыр күз келгелі облыс орталығында ауандардың ауылшаруашылық жәрменкесі өтуде. Қала тұрғындары қыстық азық қорларын жасауға, жәрменкеге шаруашылықтармен катар жергілікті кәсіпкерлер де белсене қатысты. Мәселен, ірі сауда орталықтары да өз өнімдерін елдің, тұрғындарға төмен бағаға саудалады. Жәрменкеде жеміс-жидек, көкөніс, бақша дақылдарынан бастап, күнделікті тұрмысқа қажетті азық-түлік өнімдеріне дейін барды. Жергілікті тұрғындар мұндай шараның алға сайын ұйымдастырылып жатқанына дән риза екендіктерін жеткізді.

Сондай-ақ, жәрменкелерде концерттік бағдарламалар, мерекелік шаралар ұйымдастырылды. Ауылшаруашылық жәрменкесі желтоқсан айына дейін жалғасын табады.

Қызылорда қаласының ауылшаруашылық жәрменкесінде 204 тоннадан астам өнім саудаланды. Нарық бағасынан 15-20 пайызға арзан өнімдердің жалпы сомасы

35 млн-ға жуық. Ал жалағаштықтар қала тұрғындарына жалпы құны 18 млн теңге болатын ауыл шаруашылығы өнімдерін әкеліп, қала халқына арзан бағаға ұсынды. Жәрменкеге шаруашылықтармен катар жергілікті кәсіпкерлер де белсене қатысты. Мәселен, ірі сауда орталықтары да өз өнімдерін елдің, тұрғындарға төмен бағаға саудалады. Жәрменкеде жеміс-жидек, көкөніс, бақша дақылдарынан бастап, күнделікті тұрмысқа қажетті азық-түлік өнімдеріне дейін барды. Жергілікті тұрғындар мұндай шараның алға сайын ұйымдастырылып жатқанына дән риза екендіктерін жеткізді.

Сондай-ақ, жәрменкелерде концерттік бағдарламалар, мерекелік шаралар ұйымдастырылды. Ауылшаруашылық жәрменкесі желтоқсан айына дейін жалғасын табады.

Нұрбек САҒАТУЛЫ.

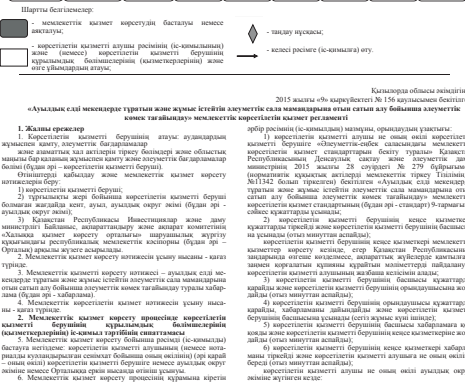
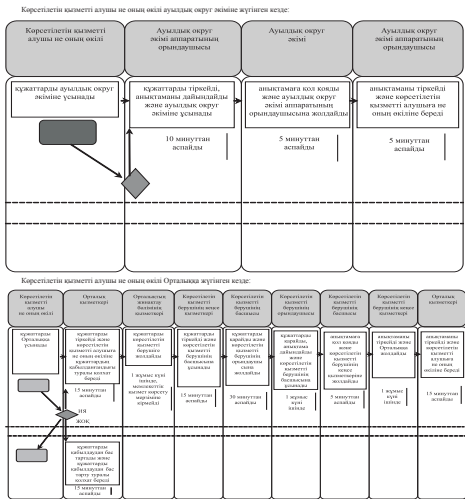
• БОЛАШАҒЫ БІРТҰТАС ЕЛ

ЕЛДІККЕ ШАҚЫРАДЫ

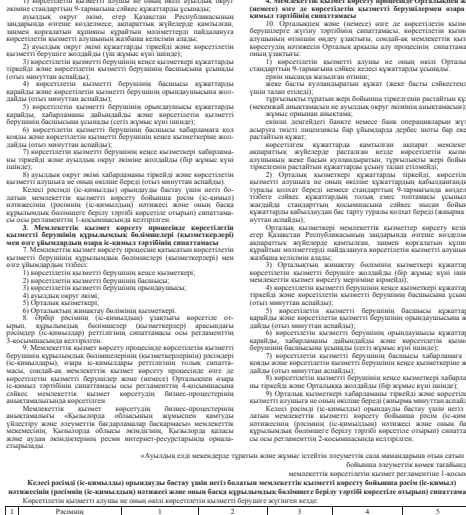
«Мәңгілік ел» – ұлт пен ұлесті бір арнаға тоғыстыратын рухани күш. Жуырда елордамыздағы «Қазақстан» орталық концерт залында бас қосқан тәуелсіз елдің белсенді әрі отансүйіш азаматтары қоғамға осылайша ұран тастады. Жалпақ жұртты елдікке шақырған «Мәңгілік ел – бо

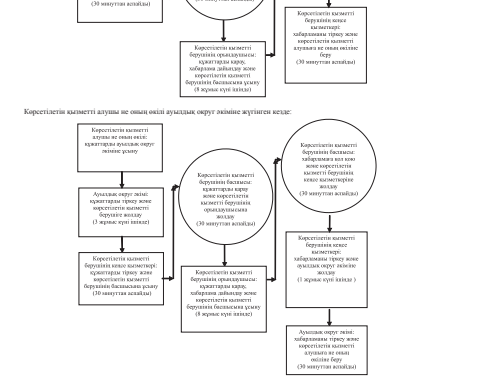
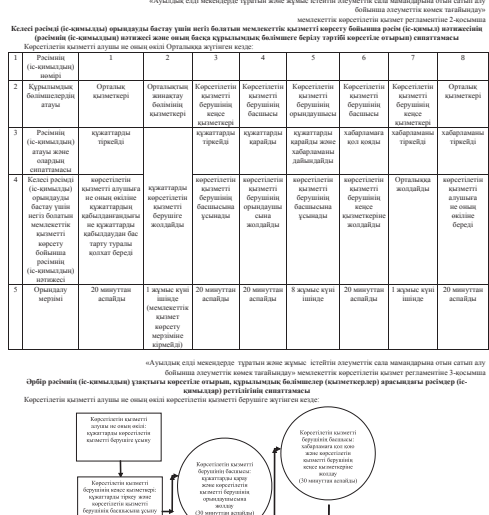
(См. Басы 3-4 беттерде)

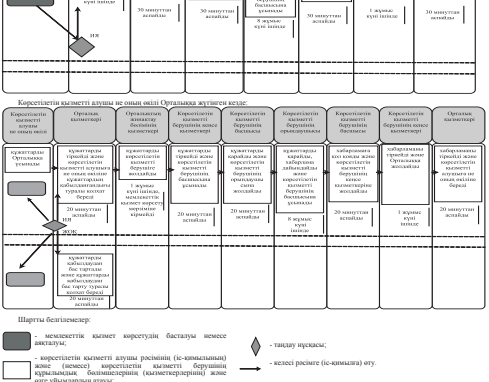
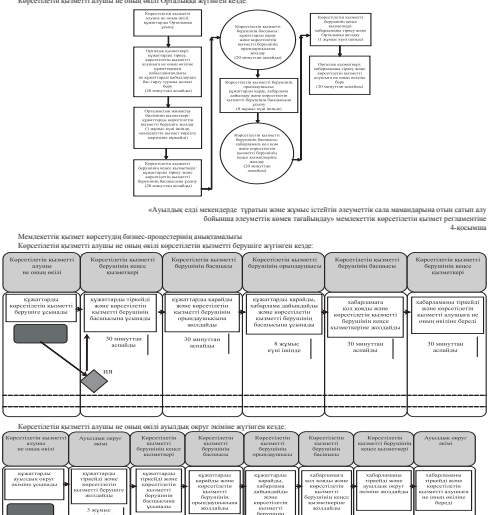
«Аудалық сәт мекемелері туралы және жұмыс істейтін лауазматтың сапа мамандарының отандық ату бойынша лауазматтың немесе азаматтық мемлекеттік қызметіне қатынасы»

«Аудалық сәт мекемелері туралы және жұмыс істейтін лауазматтың сапа мамандарының отандық ату бойынша лауазматтың немесе азаматтық мемлекеттік қызметіне қатынасы»

«Аудалық сәт мекемелері туралы және жұмыс істейтін лауазматтың сапа мамандарының отандық ату бойынша лауазматтың немесе азаматтық мемлекеттік қызметіне қатынасы»

«Аудалық сәт мекемелері туралы және жұмыс істейтін лауазматтың сапа мамандарының отандық ату бойынша лауазматтың немесе азаматтық мемлекеттік қызметіне қатынасы»

ҚЫЗМЕТКЕ КОНКУРС

«Қазалы ауданы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі, 120400, Қазалы ауданы, Өйтеке би кенті, Өйтеке би көшесі, 60 ұй, анықтама үшін телефондары: 8(724-38) 26-6-01, 22-2-25, факс 21-7-78 email: kazaly@kord.gov.kz. «Б» корпусы бос мемлекеттік әкімшілік лауазымдарға орналастыра конкурстар жариялайды:

1. Қазалы ауданының ветеринария және ветеринариялық бақылау бөлімінің бас маманы (санаты Е-Р-4) – 1 бірлік. Қызмет атқарған жылдарына байланысты лауазымдық жалмақысы 56375 теңгеге 76235 теңгеге дейін (экологиялық коэффициентті есепке алмағанда).

Негізгі функционалдық міндеттері:

Аудан аумағында жеке және заңды тұлғалардың Қазақстан Республикасының ветеринария саласындағы заңнамасын сақтауын мемлекеттік ветеринариялық-санитариялық бақылауды және қадағалауды ұйымдастыру және жүзеге асыру.

Эпизоотия ошақтары пайда болған жағдайда оларды зерттеп-қарауды жүргізу, эпизоотологиялық зерттеп-қарау актісін беру. Қазақстан Республикасының ветеринария саласындағы заңнамасын талаптарының сақталуы турғысынан мемлекеттік ветеринариялық-санитариялық бақылауды және қадағалауды төмендегідей жүзеге асыру:

1) ішкі сауда объектілерінде;

2) жануарлар өсіруді, жануарларды, жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатты дайындауды (союды), сақтауды, қайта өңдеуді және өткізуді жүзеге асыратын өндіріс объектілерінде, сондай-ақ ветеринариялық препараттарды, жемшөп пен жемшөп қоспаларын сақтау және өткізуді жөніндегі ұйымдарда (импортпен және экспортпен байланыстыратын қоспағанда),

3) ветеринариялық препараттар өндіруді қоспағанда, ветеринария саласындағы кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын адамдарда,

4) жоқтарту (импортты) және транзитті қоспағанда, тиісті әкімшілік-аумақтық бірлік шегінде орны ауыстырылатын (тасымалданатын) объектілерді тасымалдау (орнын ауыстыру), тиеу, түсіру кезінде;

5) экспортты (импортты) және транзитті қоспағанда, жануарлар ауруларының қоздырушыларын тарататын құжаттар болуы мүмкін көлік құралдарының барлық түрлерінде, ыдыстың, ырын-тұю материалдарының барлық түрлері бойынша;

6) тасымалдау (орын-ауыстыру) маршруттары өтетін, мал айлапталын жолдарда, маршруттарда, мал жайылымдары мен суаттарын аумақтарында;

7) экспортты (импортты) және транзитті қоспағанда, орны ауыстырылатын (тасымалданатын) объектілерді өсіретін, сақтайтын, өңдейтін, өткізетін немесе пайдаланатын жеке және заңды тұлғалардың аумақтарында, өндірістік ұй-жайларында және қызметіне жүзеге асыру;

8) мал қорымдарын (биотериялық шұңқырлары), орны ауыстырылатын (тасымалданатын) объектілерді күтіп-ұстауға, өсіруге, пайдалануға, өндіруге, дайындауға (союға), сақтауға, қайта өңдеу мен өткізуге байланысты мемлекеттік ветеринариялық-санитариялық бақылау және қадағалау объектілерін орналастыру, салу, реконструкциялау және пайдалануға беру кезінде, сондай-ақ оларды тасымалдау (орнын ауыстыру) кезінде зоогигиеналық және ветеринариялық (ветеринариялық-санитариялық) талаптардың сақталуына мемлекеттік ветеринариялық-санитариялық бақылауды және қадағалауды жүзеге асыру;

9) жеке және заңды тұлғаларға қатысты мемлекеттік ветеринариялық-санитариялық бақылау және қадағалау актісін жасау.

Қазақстан Республикасының «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» Кодексінің талаптарына сәйкес ветеринариялық бақылау бөлімінің құзырына жатқызылған әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы істер бойынша құқық бұзушылықтар туралы істер бойынша құқық бұзушылықтар туралы қатамаларды жасау, өз құзіреті шегінде әкімшілік құқық бұзушылық туралы істерді қарау және әкімшілік жазалар қолдану. 1-ОЛ нысанды статистикалық есебін құру, жеке және заңды тұлғалар өтініштерін бірыңғай есепке алу жұмыстарын жүргізу.

ҚР Заңдары мен ҚР Президентінің Жарлықтары, Үкімет қаулылары, облыс, аудан әкімдерінің өкім, шешімдерінің, хаттамалық тапсырмаларының, облыс, аудан әкімдері қаулыларының орындалуын қамтамасыз ету.

Үміткерлерге қойылатын негізгі талаптар:

Жоғары ветеринария саласындағы білімі.

Мемлекеттік қызмет өтілі бір жылдан кем емес немесе осы санаттағы нақты лауазымның функционалдық бағытына сәйкес облыстарда екі жылдан кем емес жұмыс өтілі бар болған жағдайда ортадан кейінгі кәсіптік білімі барларға рұқсат етіледі.

қызметін үйлестіруді қамтамасыз ету (кәсіпкерлер немесе нұсқамалар бойынша), туризм саласын іске асыру және дамыту, басым жобаларға іріктеу жасау, олардың мониторингін жүргізу ауданының кәсіпорындарында халықаралық сапа стандарттарын ендіру үшін жағдайлар жасау, халықтың қалың көпшілігін кәсіпкерлікке тарту жағдайлар жасау есебін кәсіпшілік пен жұмыссыздық проблемасын шешуге жәрдемдесу, тарифтерді зерттеп отыру мақсатында аудандағы тауарлар мен қызметтердің бағаларына мониторинг жүргізіп отыру, тұтынушылардың құқықтарын қорғау, сондай-ақ тұтынушылар құқықтарын қорғау саласындағы тұтынушылардың қоғамдық бірлестіктерімен, қауымдастықтармен (одақтармен) өзара іс-қимыл жасау, материалдық-техникалық базаны нығайту, ақпараттық-талдау жұмысы, атқарушылық тәртіпке бақылау жасау мәселелері, шағын және орта кәсіпкерлікті қолдау мен дамыту жөніндегі аудан әкімі жанындағы Сарапшылық Кеңестің жұмысын жүзеге асыру.

Индустриялық-инновациялық даму стратегиясын іске асырудағы жұмыстарды жүргізуге, аймақтық индустриялық-инновациялық даму бағдарламасының жүзеге асырылуына жағдайлар жасау, инновациялық жобаларды зерттеу, оларды іске асыруға байланысты жұмыстар жүргізуге ықпал жасау, бөлімнің қадр жұмыстарын реттеу, келіп түскен арыз-шағымдар мен қатынастарды уақытылы шешу.

Қазақстан Республикасы Заңдарымен Қазақстан Республикасының Президентінің Жарлықтары, Үкімет Қаулыларының, облыс, аудан әкімдерінің өкімі, шешімдерінің, облыс және аудан әкімдері қаулыларының және аудандық бағдарламалардың орындалуын қамтамасыз ету.

Жұмысты тиімді және нәтижелі ұйымдастыра білу.

Үміткерлерге қойылатын негізгі талаптар: Жоғары заңгерлік, экономикалық немесе техникалық білімі.

Мемлекеттік қызмет өтілі бір жылдан кем емес немесе осы санаттағы нақты лауазымның функционалдық бағытына сәйкес облыстарда екі жылдан кем емес жұмыс өтілі бар болған жағдайда ортадан кейінгі заңгерлік, экономикалық немесе техникалық білімі барларға рұқсат етіледі.

3. Қазалы ауданының жұмыспен қамту, әлеуметтік бағдарламалар және азаматтық қал әкімдері тіркеу бөлімінің азаматтық қал әкімдері тіркеу секторының жетекші маманы, (санаты Е-Р-5) – 1 бірлік. Қызмет атқарған жылдарына байланысты лауазымдық жалмақысы 49969 теңгеден 67907 теңгеге дейін (экологиялық коэффициентті есепке алмағанда).

Негізгі функционалдық міндеттері:

Туу, неке қию, некені бұзу, бала (қыз) асырап алу, әке болуды анықтау, тегін, атын, әкесінің атын өзгерту, қайтыс болу туралы ақт жазбаларын тіркеу; көмектесе толмаған базалардың тегін, атын өзгерту туралы, туудың тіркеу мерзімін өткізуге тіркеу туралы, азаматтардың қал әкімдері жазуларына өзгертулер, түзетулер мен толықтырулар енгізу туралы, жоғалған азаматтық қал әкімдері жазбаларын қалпына келтіру туралы іс құжаттарын рәсімдеу; азаматтық қал ақт жазбаларын жоюды жүзеге асыру; елтанбалы куәлік бланкілерінің кіріс – шығысын және жұмсалыу есебін жүргізу; азаматтық қал әкімдері тіркеу туралы статистикалық (айлық, тоқсандық, жылдық) есептерін жүргізу және оларды уақытылы тапсырып отыруды жүзеге асыру; мұрағат құжаттарының сақталуын, жинақталуын және пайдалану тәртібін жүргізу; АХАТ мәселелері бойынша мемлекеттік органдармен және құқық қорғау органдарымен азаматтық қал әкімдері тіркеу жайлы сұраныстар бойынша құжаттардың берілуі (жіберілуі) жөнінде хат амасулы жүзеге асыру; азаматтардың талап, өтініштеріне жауап беру; ЖҚКО-нан келіп түскен құжаттарды рәсімдеу; облыстық Әділет департаментіне, зейнетақы толу орталығына, қорғаныс істері жөніндегі бөліміне, аудандық ішкі істер бөліміне қайтсе болғандардың тізімін беріп отыру; АХАТ қызметі бойынша мұрағаттық құжаттардың сақталуын қамтамасыз ету; азаматтық қал әкімдерің жазуды тіркеу кезінде заңдар мен өзге де нормативтік құқықтық актілердің қал сақталуын қамтамасыз ету; іс-номенклатурасы бойынша нарядтардың тігілуін жүргізу.

Қазақстан Республикасы Президенті Жарлықтары мен Қазақстан Республикасы Заңдарының, Үкімет қаулыларының, облыс, аудан әкімдерінің өкімдері мен шешімдерінің, облыстық және аудандық әкімдік қаулыларының орындалуын қамтамасыз ету.

Үміткерлерге қойылатын негізгі талаптар:

Жоғары немесе ортадан кейінгі кәсіптік білімі.

4. Бірлік ауылдық округі әкімі аппаратының бас маманы (санаты Е-Г-3) – 1 бірлік. Қызмет атқарған жылдарына байланысты лауазымдық жалмақысы 53813 теңгеден 72391 теңгеге дейін (экологиялық коэффициентті есепке алмағанда).

Негізгі функционалдық міндеттері:

Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлықтары мен Қазақстан Республикасы Заңдарының, Үкімет қаулыларының, облыс және аудан әкімдерінің өкімі, шешімдерінің, облыс және аудан әкімдері қаулыларының орындалуын қамтамасыз ету.

Мемлекеттік жастар саясатына байланысты мемлекет пен жастар ұйымдарының өзара байланысын ұйымдастыру, қоғамдық-саяси және мәдени іс-шараларды жүзеге асыру.

Жұмысты тиімді және нәтижелі ұйымдастыра білу.

Үміткерлерге қойылатын негізгі талаптар: Жоғары заңгерлік, экономикалық немесе техникалық білімі.

Мемлекеттік қызмет өтілі бір жылдан кем емес немесе осы санаттағы нақты лауазымның функционалдық бағытына сәйкес облыстарда екі жылдан кем емес жұмыс өтілі бар болған жағдайда ортадан кейінгі кәсіптік білімі барларға рұқсат етіледі.

рулын ұйымдастыру, ауыл жастарының қоғамдық-саяси ахуалын, әлеуметтік жағдайларын зерттеу мақсатында сауалнамалар жүргізіп, жастар саясаты бойынша сараптамалық материалдар дайындау. Аудандық ішкі саясат, жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімімен, білім беру, мәдениет, спорт ұйымдары, ішкі істер органдары, үкіметтік емес ұйымдар және қоспаодқ ұйымдарымен бірлесіп іс-қимылдар жүргізіп, жастар ісі бойынша мониторинг пен талдаулар жасау.

Қазақстан Республикасы Президентінің жыл сайынғы Жолдауының ауылдық округ көлемінде өз деңгейінде насихатталуын және облыстық, аудандық ақпараттық насихат тобымен жұмыстарды ұйымдастыру.

Ауылдық округ әкімі аппаратының функционалдық міндетіне жататын өзге де тапсырмаларды орындау, жұмысты тиімді және нәтижелі ұйымдастыра білу.

Үміткерлерге қойылатын негізгі талаптар:

Жоғары кәсіптік білімі.

Мемлекеттік қызмет өтілі бір жылдан кем емес немесе осы санаттағы нақты лауазымның функционалдық бағытына сәйкес облыстарда екі жылдан кем емес жұмыс өтілі бар болған жағдайда ортадан кейінгі кәсіптік білімі барларға рұқсат етіледі.

5. Басырка ауылдық округі әкімі аппаратының бас маманы (санаты Е-Г-3) – 1 бірлік. Қызмет атқарған жылдарына байланысты лауазымдық жалмақысы 53813 теңгеден 72391 теңгеге дейін (экологиялық коэффициентті есепке алмағанда).

Негізгі функционалдық міндеттері:

Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлықтары мен Қазақстан Республикасы Заңдарының, Үкімет қаулыларының, облыс, қала әкімдерінің өкімі, шешімдерінің, облыс және аудан әкімдері қаулыларының орындалуын қамтамасыз ету.

Мемлекеттік жастар саясатына байланысты мемлекет пен жастар ұйымдарының өзара байланысын ұйымдастыру, қоғамдық-саяси және мәдени іс-шараларды жүзеге асыру.

Жұмысты тиімді және нәтижелі ұйымдастыра білу.

Үміткерлерге қойылатын негізгі талаптар:

Жоғары кәсіптік білімі.

Мемлекеттік қызмет өтілі бір жылдан кем емес немесе осы санаттағы нақты лауазымның функционалдық бағытына сәйкес облыстарда екі жылдан кем емес жұмыс өтілі бар болған жағдайда ортадан кейінгі кәсіптік білімі барларға рұқсат етіледі.

6. Сарықөл ауылдық округі әкімі аппаратының бас маманы (санаты Е-Г-3) – 1 бірлік. Қызмет атқарған жылдарына байланысты лауазымдық жалмақысы 53813 теңгеден 72391 теңгеге дейін (экологиялық коэффициентті есепке алмағанда).

Негізгі функционалдық міндеттері:

Қазақстан Республикасы заңдары мен Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлықтарының, Үкімет қаулыларының, облыс және аудан, ауылдық округі әкімінің шешімдері мен өкімдерінің, облыс және аудан әкімдігі қаулыларының орындалуын қамтамасыз ету және бақылау.

Жаңадан қабылданатын мемлекеттік әкімшілік қызметкерлердің табысы жөніндегі декларацияның тапсырылуын қамтамасыз ету, мемлекеттік әкімшілік қызметкерлерді аттестациядан өткізу Ережесін басшылыққа ала отырып кезегі келген қадрларды аттестациядан өткізу шараларын ұйымдастыру, Қазақстан Республикасы Президентінің мемлекеттік қызмет Академиясына, облыстық біліктілігін арттыру және қайта даярлау орталығына мерзімі келген мемлекеттік қызметкерлерді оқуға баруын ұйымдастыру. Сарықөл ауылдық округі әкімінің шешімдері мен өкімдері және ауылдық округі әкімі аппаратының қадр жөніндегі іс-қазғарларын Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік қызмет туралы» Заңы мен іс-жүргізу жөніндегі Нұсқаулықты талаптарына сәйкес рәсімдеу және жүргізу, аудан әкімі аппаратына тоқсандық қадр жөніндегі есебін тапсыру, нотаиаттық іс-әрекеттерді тіркеуді ұйымдастыру, ауылдық округі әкімі аппаратының мамандарына кечес беру, олардың құқықтық біліктілігін арттыру мен сыйбалас жемқорлыққа қарсы күрестің алдын алу жөніндегі іс-шаралардың орындалуын ұйымдастыру, әскери міндеттерін есебін жүргізу, қон баланы аналарды Қазақстан Республикасының «Құмас алқа» және «Алтын алқа» нағардаларымен марапаттауға ұсынылатын құжаттарды дайындауын, олардың аудан әкімі аппаратына ұсынылуын қадағалау, тоқсан сайын сайлаушылардың тізімін нақтылау, аудан әкімі аппаратына ұсыну, ауылдық округі әкімі мен ауылдық округі әкімінің аппаратының Елтанбалы мөрлерінің пайдаланылуын мен

сақталуына және жауапты. Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңдарына сүйеніп отырып азаматтарға құқықтық көмек беру. Қазақстан Республикасының «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» Заңына сәйкес өтініштерді тіркеу және оларға уақытылы жауап қайтару, №1-ОЛ нысанды статистикалық есепті мәліметін уақытылы тапсыру. Ауылдық округі әкімінің ауылдық округ көлеміндегі мемлекеттік мекемелер мен шаруашылық құрылымдарымен байланысын үйлестіру. Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек туралы», «Балалы отбасыларға берілетін мемлекеттік жәрдемдақылар туралы» Заңына сәйкес ауыл тұрғындарының құжаттарын қарау, учаскелік комиссия жұмыстарына қадағалап отыру, ауыл тұрғындарына берілетін анықтамалардың барлық түрлерін заң талаптарына сәйкес беру.

Үміткерлерге қойылатын негізгі талаптар:

Жоғары кәсіптік білімі.

Мемлекеттік қызмет өтілі бір жылдан кем емес немесе осы санаттағы нақты лауазымның функционалдық бағытына сәйкес облыстарда екі жылдан кем емес жұмыс өтілі бар болған жағдайда ортадан кейінгі кәсіптік білімі барларға рұқсат етіледі.

7. Майытбас ауылдық округі әкімі аппаратының жетекші маманы (санаты Е-Г-4) – 1 бірлік. Қызмет атқарған жылдарына байланысты лауазымдық жалмақысы 48047 теңгеден 64704 теңгеге дейін (экологиялық коэффициентті есепке алмағанда).

Негізгі функционалдық міндеттері:

Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлықтары мен Қазақстан Республикасы Заңдарының, Үкімет қаулыларының, облыс, аудан әкімдерінің өкімі, шешімдерінің, облыс және аудан әкімдігі қаулыларының орындалуын қамтамасыз ету.

«Майытбас ауылдық округі әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесінің кірісін қамтып, шығыс қаржыларын заңды жолымен жұмсау және оған жауапкершілік пен қарау, аудандық экономика және бюджеттік жоспарлау, статистика, қаржы бөлімдеріне және мемлекеттік кірістер басқармасына айлық, тоқсандық есептер тапсыру, аппарат қызметкерлерінің ауқымды жалмақы алуын қамтамасыз ету. Бухгалтерлік есепті жүргізу, заттың, еңбек, қаржы ресурстарын тиімді пайдалану, меншіктің сақталуын қамтамасыз етеді. Негізгі және айналымдық қорлардағы заттардың, мүліктердің, құралдардың есебін жүргізу және сақталуын қамтамасыз ету. Ауылдық қаржы бөліміне, кірістер басқармасына, басқа да тиісті орындарға уақытылы есеп беру. Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңына сәйкес тауарларды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуға теңдір өткізуге жауаптылық, мемлекеттік мекеменің балансындағы дүние-мүліктермен материалдарды тексеріп, жылдына бір рет түгендеу жасау, ауылдық округі әкімі аппаратының мүліктерінің, заттарының, құрал-жабдықтарының сақталуын қамтамасыз етіп, банк жүйесіне байланысты есептерді уақытылы тапсыру. Зейнетақы қорының дұрыс жүргізілуін қамтамасыз ету. Салықтар мен басқа міндетті төлемдерге байланысты жинақталған қаражат жөнінде және өзге де есептерді аудандық кірістер басқармасына тапсыру және ауылдық округ көлеміндегі салық жиналымын бақылау. Ауылдық округі әкімінің ауылдық округ көлеміндегі мемлекеттік мекемелер мен шаруашылық құрылымдармен байланысын үйлестіру. Ауылдық округі әкімі мен ауылдық округі әкімі аппаратының елтанбалы мөрлерін пайдалануын мен сақталуын және жауапты.

Үміткерлерге қойылатын негізгі талаптар:

Әлеуметтік ғылымдар, экономика және бизнес (экономика немесе менеджмент немесе есеп және аудит немесе қаржы) мамандығы бойынша жоғары білімі немесе ортадан кейінгі қызмет көрсету, экономика және басқару (экономика немесе менеджмент немесе есеп және аудит немесе қаржы) білімі.

Конкурсқа қатысуға қажетті құжаттар:

1) өкілетті орган белгілеген нысандағы өтініш;

2) 3x4 үлгідегі суретпен қоса өкілетті орган белгілеген нысанда толтырылған сауалнама;

3) білімі туралы құжаттардың нотаиалдық куәландырылған көшірмелері;

4) еңбек қызметін растайтын құжаттың нотаиалдық куәландырылған көшірмесі;

5) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің 2010 жылғы 23 қарашадағы №907 бұйрығымен бекітілген (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерді тізгіліміде 2010 жылы 21 желтоқсанда № 6697 болып тіркелген) нысандағы денсаулығы туралы шықтама;

6) Қазақстан Республикасы азаматтығы және куәлігін көшірмесі;

7) құжаттарды тапсыру өтіңде уәкілетті орган мен белгіленген шекті мәннен төмен емес нәтижемен тәсілденуді өткені туралы қолданыстағы сертификат (немесе нотаиатты куәландырылған көшірмесі).

Егер азамат еңбек қызметін жүзеге асырмаған және оңтүстік жарияланған бос лауазым бойынша жұмыс оңтүстік тапал етілмейтін жағдайларда осы тармақтың 4) тармақшасында көрсетілген құжатты ұсыну талап етілмейді.

Құжаттардың толық емес пакетін ұсыну конкурсы комиссиясының оларды қараудан бас тартуы үшін негіз

болып табылады.

Мемлекеттік қызметшілермен тапсырылатын осы тармақтың 3) және 4) тармақшаларында көрсетілген құжаттарды олар жұмыс істейтін мемлекеттік органдардың персоналды басқару қызметі (қадр қызметі) куәландыра алады.

Азаматтар біліміне, жұмыс тәжірибесіне, кәсіби шеберлігіне және беделіне қатысты (біліктілігін арттыру, ғылыми дәрежелер мен атақтар берілуі туралы құжаттардың көшірмелері, мінәздемелер, ұсынымдар, ғылыми жарияланымдар және өзге де олардың кәсіби қызметін, біліктілігін сипаттайтын мәліметтер) қосымша ақпараттарды бере алады.

Азаматтар жоғарыда аталған құжаттарды хабарламада көрсетілген электрондық почта мекен-жайына электронды түрде бере алады. Конкурсқа қатысу үшін жоғарыда көрсетілген құжаттарды электрондық почта арқылы берген азаматтар құжаттардың түпнұсқасын әңгімесілеу басталғанға дейін бір жұмыс күні бұрын кешкіртпей береді. Жоғарыда аталған құжаттардың түпнұсқасы берілмеген жағдайда тұлға әңгімесілеуден өтуге жіберілмейді.

Құжаттар конкурсы өткізуге туралы хабарландыру БАҚ-та («Қызылординскіе весті» және «Сыр бойы») соңғы жарияланған күнінен бастап он жұмыс күні ішінде «Қазалы ауданы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі, «Қазалы ауданы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі, 120400, Қазалы ауданы, Өйтеке би кенті, Өйтеке би көшесі 124000 үй, 8 кабинетке қабылданады.

Әңгімесілеуге жіберілген үміткерлер конкурсы комиссиясы шешім қабылдаған күнінен бастап екі жұмыс күні ішінде әңгімесілеу өткізу күні туралы конкурсы комиссиясының хатшысымен хабарландырылады. Хабарландыру қатысушылардың электрондық мекен-жайларына және ұялы телефондарына ақпарат жіберу жолымен жүзеге асырылуы мүмкін.

Үміткерлермен әңгімесілеу «Қазалы ауданы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесінде (Қазалы ауданы, Өйтеке би кенті, Өйтеке би көшесі №60 үй) әңгімесілеуге шақырған күнінен бастап бес жұмыс күні ішінде өтеді.

Конкурс комиссиясы жұмысының ашықтылығы мен объективтілігін қамтамасыз ету үшін оның отырысына байқаушыларды қатыстыруға құл беріледі.

Конкурс комиссиясының отырысына байқаушылар ретінде Қазақстан Республикасы Парламентінің және барлық деңгейдегі мәслихат депутаттарының, Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіпте аккредиттелген бұқаралық ақпарат құралдарының, басқа мемлекеттік органдардың, қоғамдық бірлестіктерін (үкіметтік емес ұйымдардың), коммерциялық ұйымдардың және саяси партияларының өкілдері, уәкілетті органын қызметкерлері қатыса алады.

Байқаушы ретінде конкурсы комиссиясының отырысына қатысу үшін тұлғалар әңгімесілеу басталуына 1 жұмыс күні қалғанға дейін кешкіртейі персоналды басқару қызметіне (қадр қызметіне) тіркеледі. Тіркелу үшін тұлғалар персоналды басқару қызметіне (қадр қызметіне) жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесін, ұйымдарда тиесілілігін растайтын құжаттардың түпнұсқасын немесе көшірмелерін ұсынады.

Осы Қағидалардың мемлекеттік органның басшысымен (жауапты хатшы) конкурсы комиссиясының отырысына сарапшылардың қатысуына қатыстыруға құл беріледі. Сарапшы ретінде конкурсы жарияланған мемлекеттік органның қызметкері болып табылмайтын, бос лауазымның функционалдық бағыттарына сәйкес облыстарда жұмыс тәжірибесі бар тұлғалар, сондай-ақ персоналды іріктеу және жоғарылату бойынша мамандар, басқа мемлекеттік органдардың мемлекеттік қызметшілері, Қазақстан Республикасы Парламентінің және мәслихат депутаттары қатыса алады.

«Б» корпусының бос мемлекеттік әкімшілік лауазымына үміткерлер Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыйбалас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің Астана, Алматы, Атырау, Қокшетау, Павлодар, Тараз, Өскемен, Ортал, Петропавл, Қостанай, Қызылорда, Қарағанды, Талдықорған, Ақтобе, Ақтау және Шымкент қалаларындағы аймақтық тәсілдеу орталықтарында белгіленген тәртіппен өткізіледі.

Е-Р-4, Е-Р-5, Е-Г-3, Е-Г-4 - санаты үшін тәсілдеу бағдарламасы: мемлекеттік тілді білуге тест (20 тапсырма); логикалық тест (10 тапсырма); Қазақстан Республикасының заңнамасын білуге арналған тестке Қазақстан Республикасының Конституциясы (15 сұрақ); «Мемлекеттік қызмет туралы» (15 сұрақ); «Сыйбалас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» (15 сұрақ); «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» (15 сұрақ); «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы» (15 сұрақ); «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» (15 сұрақ) Қазақстан Республикасының заңдарын білуге арналған тест сұрақтары кіреді.

Азаматтар конкурсыға қатысу шығындарын (әңгімесілеу өтетін жерге келу және қайту, тұратын жер жағдай, байланыс құралының барлық түрлерін пайдалану) өздерінің жеке қаражатары есебінен жүргізеді.

«Қазалы ауданы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесінің конкурсдық комиссиясы.

